

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

18 Μαΐου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 96

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 341/2021

Κανονισμός Διοικητικής Διαδικασίας.

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Έχουσα υπόψη:

1. τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 3, του άρθρου 13 του Συντάγματος,

2. τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 1, της παρ. 4 του άρθρου 9, του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 29, της παρ. 3 του άρθρου 41, του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 42 του ν. 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» (Α' 146), όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν υπό των διατάξεων της παρ. 1 του άρθρου 68 του ν. 4235/2014 (Α' 32),

3. την ανάγκη συμπληρώσεως διατάξεων προς αποτύπωση νεώτερων ρυθμίσεων για την διοικητική διαδικασία ενώπιον εκκλησιαστικών αρχών, την εκκλησιαστική διοίκηση και τις έννομες σχέσεις των εκκλησιαστικών αρχών μεταξύ τους και με τρίτους,

4. την από 26.8.2020 απόφαση της Δ.Ι.Σ.,

5. την από 6.10.2021 απόφαση της Ι.Σ.Ι., ψηφίζει τον υπ' αρ. 341/2021 Κανονισμό έχοντα ως εξής:

Κανονισμός υπ' αρ. 341/2021
«Κανονισμός Διοικητικής Διαδικασίας»

Πρώτο Κεφάλαιο
Γενικές Διατάξεις

Άρθρο 1

1. Οι διατάξεις του παρόντος Κανονισμού εφαρμόζονται στα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 590/1977 (Α' 146) και αφορούν στην έκδοση διοικητικών πράξεών τους και τις έννομες σχέσεις τους.

2. «Εκκλησιαστική διοίκηση», «εκκλησιαστικές αρχές» ή «εκκλησιαστικά όργανα» κατά τον παρόντα Κανονισμό είναι τα μονομελή και τα συλλογικά όργανα με εισηγητική ή αποφασιστική ή εκτελεστική αρμοδιότητα (π.χ. Ιερά Σύνοδος, Μητροπολίτες, Μητροπολιτικά συμβούλια, Εκκλησιαστικά Συμβούλια, Ηγούμενοι, Ηγουμενοσυμβούλια, εκκλησιαστικά δικαστήρια), οι υπηρεσιακές μονάδες όλων των βαθμίδων, καθώς και το προσωπικό με πάσης φύσεως έννομη σχέση (θρησκευτικοί λειτουργοί, μέλη

Ηγουμενοσυμβουλίων, εκκλησιαστικοί υπάλληλοι και λοιπό προσωπικό εκ κληρικών και λαϊκών) των εκκλησιαστικών Ν.Π.Δ.Δ. της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 590/1977 (Α' 146).

Άρθρο 2
Αυτεπάγγελτη ενέργεια
της εκκλησιαστικής διοικήσεως

Υπό την επιφύλαξη του επομένου άρθρου, τα εκκλησιαστικά όργανα οφείλουν να προβαίνουν, αυτεπαγγέλτως, στις ενέργειες, που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις εντός των τυχόν οριζόμενων προθεσμιών. Σε περίπτωση που δεν προβλέπεται αποκλειστική προθεσμία, η ενέργεια συντελείται εντός του κατά περίπτωση ευλόγου χρόνου.

Άρθρο 3
Αιτήσεις - εισηγήσεις
για έκδοση διοικητικής πράξεως

1. Αίτηση του ενδιαφερομένου προς εκκλησιαστικό όργανο ή εισήγηση από γνωμοδοτικό όργανο προς άλλο εισηγητικό ή αποφασιστικό όργανο με σκοπό την έκδοση διοικητικής πράξεως απαιτείται, όταν το προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις νόμων, ιερών κανόνων ή κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων της Ιεράς Συνόδου.

2. Πάσης φύσεως και περιεχομένου αιτήσεις (περιλαμβανομένων και των προσφυγών, παραπόνων, δηλώσεων κ.λπ. του παρόντος Κανονισμού ή ετέρων Κανονισμών και του ν. 590/1977) κληρικών ή λαϊκών, καθώς και νομικών προσώπων ή ενώσεων προσώπων απευθυνόμενες προς την Εκκλησία της Ελλάδος κατατίθενται στην Ιερά Μητρόπολη του τόπου κατοικίας, διαμονής ή έδρας του αιτούντος προσώπου ή εκπροσώπου της ενώσεως κατά περίπτωση, εφ' όσον σχετίζονται με πράξη ή παράλειψη οργάνου της Ιεράς Μητροπόλεως ή εποπτευόμενου εκκλησιαστικού νομικού προσώπου. Στην προηγούμενη περίπτωση η οικεία Ιερά Μητρόπολη διαβιβάζει το έγγραφο προς την Εκκλησία της Ελλάδος μαζί με τις επ' αυτού απόψεις Της. Εάν η παραλαβούσα Ιερά Μητρόπολη δεν αποστείλει στην Εκκλησία της Ελλάδος το παραληφθέν έγγραφο εντός δεκαπέντε (15) ημερών από την παραλαβή του, ο ενδιαφερόμενος δικαιούται να υποβάλει στην Εκκλησία της Ελλάδος αντίγραφο του κατατεθέντος στην Ιερά Μητρόπολη εγγράφου ή ταυτοσήμου περιεχομένου εγγράφου του.

3. Επιτρέπεται να ανακληθεί οποιοδήποτε έγγραφο ενδιαφερομένου ή εκκλησιαστικού οργάνου για την έκδοση της διοικητικής πράξεως έως την έκδοση της πράξεως από το αποφασίζον όργανο, εκτός αν υπάρχει ειδική αντίθετη ρύθμιση. Ανάκληση της ανακλήσεως επιτρέπεται από λόγους συγγνωστής πλάνης ή μεταβολής των νομικών ή πραγματικών δεδομένων, τους οποίους, σε κάθε περίπτωση, εκτιμά το αρμόδιο εκκλησιαστικό όργανο.

4. Αν ο αιτών δηλώσει ότι δεν δύναται να γράψει, το αρμόδιο εκκλησιαστικό όργανο, ύστερα από προφορική έκθεση του αιτήματος του ενδιαφερομένου, οφείλει να συντάξει το ίδιο το έγγραφο, παρουσία δευτέρου εκκλησιαστικού οργάνου, το οποίο συνυπογράφει.

5. Τα στοιχεία της ταυτότητας, που αναφέρονται στο έγγραφο, όταν πρόκειται για Έλληνες πολίτες, αποδεικνύονται από το δελτίο αστυνομικής ταυτότητας ή την σχετική προσωρινή βεβαίωση της αρμόδιας αρχής ή το διαβατήριο ή την άδεια οδήγησης ή άλλο δημόσιο έγγραφο ταυτοπροσωπίας. Η ταυτότητα των αλλοδαπών αποδεικνύεται, στην περίπτωση πολιτών κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, από το δελτίο ταυτότητας ή το διαβατήριο, ενώ, στις άλλες περιπτώσεις, από το διαβατήριο ή άλλο δημόσιο έγγραφο βάσει του οποίου επιτρέπεται η είσοδός τους ή διαμονή τους στην Ελλάδα ή τα έγγραφα, που έχουν εκδώσει οι αρμόδιες ελληνικές αρχές. Η ταυτότητα των νομικών προσώπων αποδεικνύεται κατά τις ισχύουσες διατάξεις του κράτους, όπου εδρεύουν. Όταν το έγγραφο δεν υποβάλλεται αυτοπροσώπως, πρέπει να συνοδεύεται από εξουσιοδότηση και φωτοαντίγραφο του δελτίου ταυτότητας ή των αντίστοιχων εγγράφων του εξουσιοδοτούντος.

6. Αιτήσεις για έκδοση διοικητικής πράξεως, που υποβάλλονται προς εκκλησιαστική αρχή μέσω άλλης εκκλησιαστικής αρχής, η οποία αναφέρει στο διαβιβαστικό της έγγραφο τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος, θεωρείται ότι υποβάλλονται αυτοπροσώπως από τον αιτούντα στην αρμόδια για την έκδοση της πράξεως εκκλησιαστική αρχή.

7. Γεγονότα ή στοιχεία, που δεν αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή από τα αντίστοιχα έγγραφα, αν ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, γίνονται δεκτά βάσει υπεύθυνης δηλώσεως του ενδιαφερομένου. Ίδια δήλωση υποβάλλεται και όταν τα αναγραφόμενα στοιχεία του δελτίου ταυτότητας έχουν μεταβληθεί.

8. Όταν για την διεκπεραίωση υποθέσεως απαιτούνται δικαιολογητικά ή πιστοποιητικά, που εκδίδονται από εκκλησιαστικές αρχές και των οποίων η έκδοση δεν προϋποθέτει την σύμπραξη του ενδιαφερομένου, η αρμόδια εκκλησιαστική αρχή έχει τη διακριτική ευχέρεια να τα αναζητήσει, με οποιονδήποτε πρόσφορο τρόπο, προκειμένου να διευκολυνθεί στην έκδοση της τελικής πράξεως αυτεπαγγέλτως από τις οικείες εκκλησιαστικές αρχές, εφόσον δεν συνυποβάλλονται από τον αιτούντα με την αίτησή του. Για τον σκοπό αυτόν τεκμαίρεται ότι παρέχεται σχετική εξουσιοδότηση προς την εκκλησιαστική αρχή από τον ενδιαφερόμενο με την κατάθεση της αιτήσεώς του.

9. Οι πάσης φύσεως αιτήσεις, εισηγήσεις και αποφάσεις στο πλαίσιο της εκκλησιαστικής διοικητικής διαδικα-

σίας είναι υπογεγραμμένες, δηλαδή φέρουν ιδιόχειρη και ολόγραφη αναγραφή του ονόματος του υπογράφοντος ή ηλεκτρονική υπογραφή ή ηλεκτρονική σφραγίδα που πληροί τις απαιτήσεις του Παραρτήματος II του Κανονισμού (ΕΕ) 910/2014. Κατ'εξαίρεση, η θέση μονογραφής σε κείμενο με δακτυλογραφημένα τα στοιχεία ταυτότητας του υπογράφοντος ή υπογραφής με μορφή σφραγίδας θεωρείται ως ιδιόχειρη υπογραφή του.

10. Δικηγόροι, που υποβάλλουν έγγραφα ή παρίστανται για τους εντολείς τους τεκμαίρονται ότι είναι πληρεξούσιοι και εντολοδόχοι τους, αλλά και αντίκλητοί τους. Δύναται η εκκλησιαστική αρχή, εφόσον διατηρεί εύλογη αμφιβολία για την ύπαρξη ή χρονική διάρκεια της πληρεξουσιότητας, να ζητήσει την προσκομιδή δηλώσεως παροχής εξουσιοδοτήσεως του εντολέως στο πρόσωπο του δικηγόρου του, ο οποίος δύναται να επικυρώνει την γνησιότητα της υπογραφής του εντολέως του. Έγγραφο εξουσιοδότηση κατά τα ανωτέρω απαιτείται πάντοτε για την εκπροσώπηση από δικηγόρο σε εκκλησιαστικές δίκες.

Άρθρο 4

Διεκπεραίωση υποθέσεων

από την εκκλησιαστική διοίκηση

1. Τα εκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ., σε περίπτωση παραλαβής αιτήσεως για έκδοση διοικητικής πράξεως της αρμοδιότητάς τους, οφείλουν να απαντούν στην αίτηση μέσα σε εύλογο χρόνο όχι ανώτερο από ενενήντα (90) ημέρες, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται διαφορετικές προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την περιέλευση της αιτήσεως στην αρμόδια εκκλησιαστική αρχή και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια εκκλησιαστική αρχή, η αρχή αυτή οφείλει, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες, να την διαβιβάσει στην αρμόδια εκκλησιαστική αρχή και να κοινοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή, η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια εκκλησιαστική αρχή. Για υποθέσεις αρμοδιότητας πλειόνων εκκλησιαστικών αρχών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10) ακόμη ημέρες.

2. Οι εκκλησιαστικές αρχές απαλλάσσονται από τις κατά την παρ. 1 υποχρεώσεις αν το κείμενο του αιτήματος είναι παράλογο ή ακατάληπτο, αόριστο, υβριστικό ή το αίτημα επαναλαμβάνεται, αν και έχει ήδη απορριφθεί.

3. Οι εκκλησιαστικές αρχές οφείλουν, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου, να του χορηγούν πιστοποιητικά και βεβαιώσεις, για τα οποία έχει έννομο συμφέρον, τα οποία είτε αποστέλλονται ταχυδρομικώς, στην διεύθυνση που έχει δηλωθεί, είτε παραδίδονται ιδιοχείρως, μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών. Εάν απαιτείται έγκριση συλλογικού οργάνου για την χορήγηση, η παραπάνω προθεσμία εκκινεί μετά την πρώτη συνεδρία του συλλογικού οργάνου, που ακολουθεί την υποβολή της αιτήσεως.

4. Η υπηρεσία, στην οποία υποβάλλεται η αίτηση, χορηγεί στον ενδιαφερόμενο αντίγραφο του κατατεθειμένου εγγράφου, εφόσον το ζητήσει, όπου αναφέρεται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου.

5. Οι ανωτέρω υποχρεώσεις και προθεσμίες δεν ισχύουν α) εφ' όσον υφίσταται σχετική εξώδικη διαφορά ή εκκρεμής δίκη μεταξύ του αιτούντος και του εκκλησιαστικού νομικού προσώπου β) όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον εκκλησιαστικού οργάνου και δεν προσήλθε.

6. Τα εκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. έχουν υποχρέωση έγγραφης ενημέρωσης των αιτούντων για την πρόοδο υποθέσεων σχετικών με θέματα της υπηρεσιακής τους καταστάσεως, που εκκρεμούν ενώπιόν τους, εφ' όσον ζητηθεί σχετικώς ενημέρωση και δεν έχει διεκπεραιωθεί η υπόθεσή τους εντός των προθεσμιών των παρ. 1 και 3.

Άρθρο 5

Πρόσβαση σε έγγραφα

1. Κάθε ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα, ύστερα από γραπτή αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των διοικητικών εγγράφων των εκκλησιαστικών Ν.Π.Δ.Δ., εφ' όσον δικαιολογεί στην αίτησή του προσωπικό και άμεσο έννομο συμφέρον. Ως διοικητικά έγγραφα των εκκλησιαστικών Ν.Π.Δ.Δ. νοούνται όσα συντάσσονται από τις εκκλησιαστικές αρχές, όπως εισηγήσεις, εκθέσεις, μελέτες, στατιστικά στοιχεία, εγκύκλια σημειώματα και εγκύκλιοι, απαντήσεις της εκκλησιαστικής διοικήσεως, γνωμοδοτήσεις και αποφάσεις, προϋπολογισμοί, απολογισμοί. Για την πρόσβαση στα εκκλησιαστικά αρχεία ισχύει ο Κανονισμός υπ' αρ. 326/2021 (Α' 52). Έγγραφα κρατικών Ν.Π.Δ.Δ. που τηρούνται στα εκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. χορηγούνται κατά τις διατάξεις του παρόντος και υπό τις προϋποθέσεις του ν. 2690/1999 (Α' 45) και του π.δ. 28/2015 (Α' 34).

2. Όποιος έχει ειδικό έννομο συμφέρον δικαιούται, ύστερα από αίτησή του, να λαμβάνει γνώση των ιδιωτικών εγγράφων, που τηρούνται στις εκκλησιαστικές αρχές και είναι σχετικά με υπόθεσή του, η οποία εκκρεμεί σε αυτές ή έχει διεκπεραιωθεί από αυτές.

3. Το κατά τις προηγούμενες παραγράφους δικαίωμα δεν υφίσταται στις περιπτώσεις, που το έγγραφο αφορά στην ιδιωτική ή οικογενειακή ζωή τρίτου, ή αν παραβιάζεται απόρρητο, το οποίο προβλέπεται από ειδικές διατάξεις ή προσβάλλει κατά παράνομο τρόπο τα προσωπικά δεδομένα τρίτου ή απόλυτα δικαιώματα (π.χ. διανοητικής ιδιοκτησίας).

4. Πρακτικά συλλογικών οργάνων καθ' ο μέρος καταγράφουν τις συζητήσεις των μελών της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας, της Διοικούσας Επιτροπής της Εκκλησιαστικής Κεντρικής Υπηρεσίας Οικονομικών, της Επικοινωνιακής και Μορφωτικής Υπηρεσίας της Εκκλησίας της Ελλάδος, των Συνοδικών Επιτροπών και Ειδικών Συνοδικών Επιτροπών της Εκκλησίας της Ελλάδος των Μητροπολιτικών Συμβουλίων, των Εκκλησιαστικών Συμβουλίων των Ενοριών, των Ηγουμενοσυμβουλίων, Διοικητικών Συμβουλίων των εκκλησιαστικών Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. και πάσης φύσεως Επιτροπών και ομάδων εργασίας των εκκλησιαστικών Ν.Π.Δ.Δ. είναι απόρρητα έναντι παντός τρίτου, δύνανται δε να χορηγούνται μόνο:

α) στον Αρχιερέα ή άλλο μέλος τους, που συμμετείχε στην σχετική Συνεδρία ή

β) σε οποιονδήποτε Αρχιερέα, στον οποίον αφορά η σχετική συζήτηση, ακόμα και αν δεν μετείχε στην συνεδρία ή

γ) σε διοικητική ή δικαστική αρχή στο πλαίσιο διεξαγομένης έρευνας ή δίκης, και σε όλες τις ανωτέρω περιπτώσεις, κατόπιν ειδικής αποφάσεως του οικείου συλλογικού οργάνου ή της Δ.Ι.Σ. (για πρακτικά συλλογικών οργάνων της Εκκλησίας της Ελλάδος).

5. Η αρμόδια εκκλησιαστική αρχή δύναται σε κάθε περίπτωση να αρνηθεί την ικανοποίηση του δικαιώματος προσβάσεως σε έγγραφα:

α) αν το αιτούμενο έγγραφο ή στοιχείο αναφέρεται σε εκκλησιαστική πειθαρχική δίωξη ή σε εκκλησιαστική δίκη, εκτός εάν η αίτηση υποβάλλεται από τον ίδιο τον κατηγορούμενο, τον ασκήσαντα δίωξη Μητροπολίτη ή τον παθόντα,

β) εφ' όσον υφίσταται συναφής εξώδικη διαφορά ή εκκρεμής δίκη μεταξύ του αιτούντος και του εκκλησιαστικού νομικού προσώπου,

γ) εάν η ικανοποίηση του δικαιώματος αυτού κρίνεται από το εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο ότι θα δυσχεράνει ουσιαδώς την έρευνα εκκλησιαστικών, δικαστικών, διοικητικών, αστυνομικών ή στρατιωτικών αρχών σχετικώς με την τέλεση εκκλησιαστικού παραπτώματος, εγκλήματος ή διοικητικής ή υπηρεσιακής ή δημοσιονομικής παραβάσεως ή θα επιφέρει βλάβη στις σχέσεις της Εκκλησίας της Ελλάδος με ομόδοξες Εκκλησίες, Αρχιεπισκοπές, Μητροπόλεις, Πατριαρχεία ή θρησκευτικές ενώσεις ή νομικά πρόσωπα.

6. Το δικαίωμα προσβάσεως ασκείται με υποβολή αιτήσεως εγγράφως ή με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας, που ικανοποιούν τις προϋποθέσεις ταυτοποίησης και επιβεβαίωσης της ταυτότητας που ισχύουν για τον Δημόσιο Τομέα, με πλήρη τα στοιχεία ταυτότητας και επικοινωνίας του αιτούντος (π.χ. με ηλεκτρονική υπογραφή ή ηλεκτρονική σφραγίδα ή με υπογραφή ψηφιακώς επικυρωμένη) προς το εκκλησιαστικό νομικό πρόσωπο. Το δικαίωμα ικανοποιείται: α) με μελέτη του εγγράφου στην έδρα της εκκλησιαστικής αρχής ή β) με χορήγηση αντιγράφου, εκτός αν η αναπαραγωγή τούτου μπορεί να βλάψει το πρωτότυπο. Η σχετική δαπάνη αναπαραγωγής βαρύνει τον αιτούντα, εκτός αν προβλέπεται διαφορετικά.

7. Η χρονική προθεσμία για την χορήγηση δικαιώματος προσβάσεως σε έγγραφα κατά τις παραγράφους 1 και 2 ή την αιτιολογημένη απόρριψη της σχετικής αιτήσεως είναι τριάντα (30) ημέρες. Εάν απαιτείται έγκριση συλλογικού οργάνου (π.χ. Δ.Ι.Σ.) για την πρόσβαση, η παραπάνω προθεσμία εκκινεί από την πρώτη συνεδρία του συλλογικού οργάνου, που ακολουθεί την υποβολή της αιτήσεως.

Άρθρο 6

Προηγούμενη ακρόαση του ενδιαφερομένου

1. Οι εκκλησιαστικές αρχές, πριν από κάθε δυσμενή ενέργεια ή δυσμενές μέτρο σε βάρος των δικαιωμάτων ή συμφερόντων συγκεκριμένου φυσικού ή νομικού προσώπου, οφείλουν να καλούν εγγράφως τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του, εγγράφως ή

προφορικός, ως προς τα σχετικά ζητήματα, εκτός αν δεν καταλείπεται περιθώριο διακριτικής ευχέρειας για την λήψη της σχετικής αποφάσεως ή υλοποίηση της ενέργειας και αυτές ερείδονται σε αντικειμενικά δεδομένα.

2. Η κλήση προς ακρόαση είναι έγγραφη, αναφέρει τον τόπο και την προθεσμία ασκήσεως του δικαιώματος ακρόασεως. Η κλήση κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο τουλάχιστον πέντε (5) πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα της ακρόασεως. Ο ενδιαφερόμενος έχει το δικαίωμα να λάβει γνώση των σχετικών αποδεικτικών στοιχείων και να προβεί σε ανταπόδειξη. Η τήρηση της προαναφερομένης διαδικασίας, καθώς και η λήψη υπ' όψιν των απόψεων του ενδιαφερομένου, πρέπει να προκύπτουν από την αιτιολογία της διοικητικής πράξεως. Το υιοθετούμενο μέτρο πρέπει να λαμβάνεται μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την ακρόαση του ενδιαφερομένου. Κατά την διάρκεια της προθεσμίας ακρόασεως του ενδιαφερομένου η εκκλησιαστική αρχή είναι δυνατόν να λαμβάνει προσωρινά μέτρα προς αποτροπή αμέσου κινδύνου για το εκκλησιαστικό Ν.Π.Δ.Δ. ή την προστασία της εκκλησιαστικής τάξεως και ειρήνης.

3. Αν η άμεση λήψη του δυσμενούς μέτρου είναι αναγκαία για την αποτροπή κινδύνου ή λόγω επιτακτικού συμφέροντος του εκκλησιαστικού Ν.Π.Δ.Δ., είναι, κατ' εξαίρεση, δυνατή η λήψη του μέτρου, χωρίς προηγούμενη κλήση σε ακρόαση του ενδιαφερομένου. Αν η κατάσταση που ρυθμίστηκε είναι δυνατόν να μεταβληθεί αργότερα, η εκκλησιαστική αρχή, μέσα σε χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών, καλεί τον ενδιαφερόμενο να εκφράσει τις απόψεις του κατά τις προηγούμενες παραγράφους, οπότε και προβαίνει σε τυχόν νέα ρύθμιση. Αν η προαναφερθείσα προθεσμία παρέλθει άπρακτη, το μέτρο παύει να ισχύει αυτοδικαίως και χωρίς άλλη ενέργεια.

4. Οι διατάξεις των παρ. 1 και 2 εφαρμόζονται και όταν οι σχετικές με την δυσμενή διοικητική πράξη διατάξεις προβλέπουν δυνατότητα ασκήσεως διοικητικής προσφυγής.

Άρθρο 7

Αμεροληψία των εκκλησιαστικών οργάνων

1. Τα μονομελή εκκλησιαστικά όργανα, καθώς και τα μέλη των συλλογικών εκκλησιαστικών οργάνων, οφείλουν να απέχουν από κάθε ενέργεια ή διαδικασία, που συνιστά συμμετοχή σε λήψη αποφάσεως ή διατύπωση γνώμης ή εισηγήσεως, εφ' όσον:

α) η ικανοποίηση προσωπικού συμφέροντός τους συνδέεται με την έκβαση της υποθέσεως ή

β) είναι σύζυγοι ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, κατ' ευθεία μεν γραμμή απεριορίστως, εκ πλαγίου δε έως και τετάρτου βαθμού, με κάποιον από τους ενδιαφερομένους ή

γ) έχουν ιδιαίτερο δεσμό ή ιδιάζουσα σχέση ή εχθρότητα με τους ενδιαφερομένους.

2. Το εκκλησιαστικό όργανο ή το μέλος του συλλογικού οργάνου, εφ' όσον κρίνει ότι συντρέχει στο πρόσωπό του λόγος, που επιβάλλει την αποχή του, οφείλει να τον δηλώσει αμέσως στην προϊσταμένη αρχή ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου, αντιστοίχως, και

να απέχει από οποιαδήποτε ενέργεια. Στις περιπτώσεις αυτές, η προϊσταμένη αρχή ή το συλλογικό όργανο αποφαίνεται το ταχύτερο δυνατό χωρίς την συμμετοχή του αιτούντος την αποχή.

3. Οι παραπάνω υποχρεώσεις δεν ισχύουν, εάν:

α) λαμβάνεται απόφαση μονομελούς ή συλλογικού οργάνου κατά δεσμία αρμοδιότητα,

β) προβλέπεται εκ του νόμου η υποχρέωση ασκήσεως καθηκόντων που προϋποθέτει την ιδιότητα του επιχωρίου Μητροπολίτου κατά την πειθαρχική διαδικασία του ν. 5383/1932 όπως ισχύει,

γ) λαμβάνεται απόφαση συλλογικού οργάνου που ενεργεί ως εκλεκτορικό σώμα για την εκλογή μεταξύ των μελών του σε ορισμένη θέση.

Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου δεν αποκλείουν το δικαίωμα δηλώσεως αποχής από την οικεία συνεδρίαση.

Αίτηση εξαιρέσεως μονομελούς οργάνου ή μέλους συλλογικού οργάνου δικαιούνται να υποβάλουν οι ενδιαφερόμενοι σε όλα τα στάδια της διαδικασίας με την επιφύλαξη ειδικών διατάξεων. Η αίτηση υποβάλλεται στην προϊσταμένη αρχή ή στον προεδρεύοντα του συλλογικού οργάνου ή στο αποφασίζον όργανο κατά περίπτωση. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται και στην περίπτωση αυτήν τα οριζόμενα στην τελευταία περίοδο της παρ. 2.

5. Η εξαιρέση επιτρέπεται να διατάσσεται και αυτεπαγγέλτως από την προϊσταμένη αρχή ή το συλλογικό όργανο.

6. Σε κάθε περίπτωση, τα οριζόμενα στις προηγούμενες παραγράφους δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που δηλώνεται αποχή ή ζητείται η εξαιρέση, τόσων μελών συλλογικού οργάνου, ώστε τα απομένοντα να μην σχηματίζουν την κατά την παρ. 1 του άρθρου 14 απαρτία. Σε περίπτωση εξαιρέσεως ή αποχής μετέχει ο αναπληρωτής του απέχοντος ή εξαιρεθέντος οργάνου και σε περίπτωση ελλείψεως ή κωλύματος του αναπληρωτή, το συλλογικό όργανο δύναται να συνεδριάσει με ελλιπή σύνθεση, εφ' όσον έχει απαρτία. Κατ' εξαίρεση σε περιπτώσεις ασκήσεως καθηκόντων προέδρου ή μέλους σε συλλογικά όργανα κατά την παρ. 1 του άρθρου 3, την παρ. 1 του άρθρου 7, του άρθρου 35, την παρ. 8 του άρθρου 37, την παρ. 5 του άρθρου 39 του ν. 590/1977 (Α' 146) συνδεομένων με την ιδιότητα του Αρχιερέως ή εφημερίου ή μέλους μοναστικής Αδελφότητας, ο πρόεδρος ή το μέλος δεν μετέχει στην διαδικασία λήψεως αποφάσεως, εκτός αν προβλέπεται από ειδική διάταξη ότι η αποχή συνιστά απουσία και καθίσταται αδύνατος ο σχηματισμός απαρτίας, οπότε μετέχει ο αναπληρωτής του.

Άρθρο 8

Αναπλήρωση των εκκλησιαστικών οργάνων

Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος, τον προϊστάμενο οργανικής μονάδας εκκλησιαστικής αρχής αναπληρώνει ο ανώτερος κατά βαθμόν προϊστάμενος των υποκείμενων σε αυτόν οργανικών μονάδων. Αν δεν υπάρχουν υποκείμενες οργανικές μονάδες, τον προϊστάμενο αναπληρώνει ο κατά βαθμόν ανώτερος

υπάλληλος της μονάδας. Σε περίπτωση ομοιοβάθμων, αναπληρωτής είναι ο προϊστάμενος ή ο υπάλληλος, που έχει τον πλείονα χρόνο υπηρεσίας στον βαθμό. Πάντως, ο οριζόμενος αναπληρωτής πρέπει να ανήκει σε κλάδο του οποίου οι υπάλληλοι, κατά τις σχετικές διατάξεις, μπορούν να προΐστανται.

Άρθρο 9

Μεταβίβαση αρμοδιότητας των εκκλησιαστικών οργάνων - Εξουσιοδότηση των εκκλησιαστικών οργάνων προς υπογραφή

1. Η αρμοδιότητα των εκκλησιαστικών οργάνων καθορίζεται από τις σχετικές διατάξεις.

2. Το αρμόδιο εκκλησιαστικό όργανο, αν τούτο δεν αποκλείεται από τις σχετικές διατάξεις ή την φύση της αρμοδιότητάς του, μπορεί, με πράξη του, να μεταβιβάσει την αρμοδιότητά του. Στην περίπτωση αυτήν, η αρμοδιότητα ασκείται αποκλειστικά από το όργανο στο οποίο μεταβιβάστηκε, εκτός αν με την πράξη μεταβίβασης ορίστηκε ότι δύναται να ασκείται η αρμοδιότητα και από το μεταβιβάζον όργανο.

3. Το αρμόδιο εκκλησιαστικό όργανο μπορεί επίσης με πράξη του, να εξουσιοδοτεί ιεραρχικώς υφιστάμενό του όργανο να υπογράφει, με εντολή του, πράξεις ή άλλα έγγραφα της αρμοδιότητάς του.

Άρθρο 10

Προθεσμίες προς ενέργεια

1. Οι προβλεπόμενες προθεσμίες για την υποβολή αιτήσεως, αναφοράς, προσφυγής, δηλώσεως ή άλλου εγγράφου του ενδιαφερομένου, καθώς και για οποιαδήποτε άλλη ενέργειά του προς τις εκκλησιαστικές αρχές είναι αποκλειστικές, εκτός αν χαρακτηρίζονται ενδεικτικές από τις διατάξεις, που τις προβλέπουν.

2. Ο ενδιαφερόμενος δικαιούται εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας να υποβάλει την αίτησή του ή άλλο έγγραφο: α) με μηχανικό μέσο, εφ' όσον το μέσο τούτο αφήνει αποτύπωμα, που καθιστά αναμφίβολη την αναγνώριση του μηχανήματος αποστολής και παραλαβής, καθώς και της ημερομηνίας και ώρας αποστολής και παραλαβής ή β) με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο χωρίς ηλεκτρονική υπογραφή ή ηλεκτρονική σφραγίδα ή ψηφιακή επικύρωση γνησιότητας υπογραφής. Στην συνέχεια οφείλει να υποβάλει το αργότερο μέσα σε πέντε (5) ημέρες από την λήξη της προθεσμίας, έγγραφο, που φέρει την ιδιόχειρη υπογραφή του και έχει ταυτόσημο περιεχόμενο με αυτό το οποίο παρέλαβε με το μηχανικό μέσο ή με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο η εκκλησιαστική αρχή, άλλως δεν θεωρείται συντελεσμένη η υποβολή. Στην περίπτωση της αποστολής μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εγγράφου του ενδιαφερομένου με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας, που ικανοποιούν τις προϋποθέσεις ταυτοποίησης και επιβεβαίωσης της ταυτότητας - αυθεντικοποίησης που ισχύουν για τον Δημόσιο Τομέα (π.χ. με ηλεκτρονική υπογραφή ή ηλεκτρονική σφραγίδα ή με υπογραφή ψηφιακώς επικυρωμένη) αρκεί η αποστολή με τον τρόπο αυτό.

3. Ο ενδιαφερόμενος δύναται να υποβάλει το έγγραφό του με αποστολή συστημένης επιστολής, εφ' όσον δεν το

αποκλείουν ειδικές διατάξεις. Στις περιπτώσεις αυτές, ως ημερομηνία υποβολής θεωρείται εκείνη της καταθέσεως της επιστολής στην ταχυδρομική υπηρεσία.

4. Αν οι διατάξεις επιβάλλουν την συνυποβολή πιστοποιητικών, δικαιολογητικών ή άλλων εγγράφων κρατικών ή εκκλησιαστικών αρχών και αυτά δεν συνυποβάλλονται για λόγους που αφορούν στην αρμόδια για την έκδοσή τους εκκλησιαστική ή διοικητική αρχή, αρκεί η εμπρόθεσμη υποβολή του εγγράφου του ενδιαφερομένου. Στην περίπτωση αυτή πρέπει στο υποβαλλόμενο από τον ενδιαφερόμενο έγγραφο να γίνεται μνεία του λόγου της μη συνυποβολής των εκκλησιαστικών ή διοικητικών εγγράφων, τα οποία, πάντως, ο ενδιαφερόμενος οφείλει να προσκομίσει όταν εκλείψει η αιτία που κατέστησε αδύνατη την συνυποβολή τους.

5. Όλες οι προθεσμίες για την εκκλησιαστική διοίκηση είναι ενδεικτικές, εκτός αν από τις διατάξεις που τις προβλέπουν προκύπτει ρητώς ότι είναι αποκλειστικές. Οι προθεσμίες για την έκδοση ατομικών διοικητικών πράξεων, δυσμενών για το πρόσωπο στο οποίο αφορούν αμέσως, είναι αποκλειστικές.

6. Υπέρβαση των προθεσμιών συγχωρείται σε περίπτωση ανωτέρας βίας, καθώς και όταν ο ενδιαφερόμενος επικαλείται την συνδρομή γεγονότων γνωστών στην εκκλησιαστική αρχή.

7. Για τον υπολογισμό των προθεσμιών, αν ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 241 - 246 του Αστικού Κώδικα και του ν. 1157/1981.

Άρθρο 11

Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής -

Επικύρωση των αντιγράφων - Αποδεικτική ισχύς

1. Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερομένου γίνεται και από οποιαδήποτε εκκλησιαστική αρχή βάσει του δελτίου ταυτότητας ή των αντίστοιχων εγγράφων, που προβλέπονται στο άρθρο 3. Διατάξεις που ρυθμίζουν την χρήση ηλεκτρονικών υπογραφών και ηλεκτρονικών σφραγίδων ή επικύρωση υπογραφών σε έγγραφα και ισχύουν στο Δημόσιο Τομέα εφαρμόζονται και από τις εκκλησιαστικές αρχές. Δεν απαιτείται βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερομένου, όταν προσέρχεται αυτοπροσώπως για υποθέσεις του σε εκκλησιαστική αρχή, προσκομίζοντας το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα πρωτότυπα έγγραφα.

2. α. Οι ρυθμίσεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται στα εκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 590/1977, στα εκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) του ν. 590/1977, και στα Ν.Π.Ι.Δ., που ελέγχονται από εκκλησιαστικό Ν.Π.Δ.Δ. ή η διοίκησή τους επιλέγεται από εκκλησιαστικό Ν.Π.Δ.Δ. ή επιχορηγούνται τακτικώς, αμέσως ή εμμέσως, από πόρους εκκλησιαστικού Ν.Π.Δ.Δ. κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους.

β. Δεν υφίσταται η υποχρέωση υποβολής στις εκκλησιαστικές αρχές πρωτοτύπων εγγράφων που έχουν εκδοθεί από τις εκκλησιαστικές ή δημόσιες υπηρεσίες και άλλους φορείς του Δημόσιου Τομέα ή της Γενικής Κυβέρνησεως ή επικυρωμένων αντιγράφων των εγγράφων

αυτών από τους ενδιαφερομένους για το σύνολο των σχέσεων τους με τα εκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. ή Ν.Π.Ι.Δ. του ανωτέρω εδαφίου, με την επιφύλαξη των εγγράφων που προσκομίζονται κατά την προδικασία και διαδικασία της εκκλησιαστικής δίκης.

γ. Αντί πρωτοτύπων εγγράφων ή επικυρωμένων αντιγράφων υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικώς αποδεκτά από τις εκκλησιαστικές αρχές της περ. α', ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων εγγράφων, που εκδόθηκαν από τις υπηρεσίες και τους φορείς αυτούς ή των ακριβών αντιγράφων τους.

δ. Γίνονται δεκτά από τις ανωτέρω εκκλησιαστικές αρχές ευκρινή φωτοαντίγραφα των πρωτοτύπων εγγράφων, που εκδόθηκαν από το Δημόσιο, τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.), τα Ν.Π.Δ.Δ., τα Δικαστήρια όλων των βαθμών, τα Ν.Π.Ι.Δ. που ανήκουν στο Κράτος ή επιχορηγούνται τακτικώς, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις από κρατικούς πόρους κατά 50% τουλάχιστον του ετήσιου προϋπολογισμού τους, τις δημόσιες επιχειρήσεις και τους οργανισμούς που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 1 του ν. 3429/2005, καθώς και στα νομικά πρόσωπα και τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α.

ε. Υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικώς αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα ιδιωτικών εγγράφων τα οποία έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο, καθώς και ευκρινή φωτοαντίγραφα από τα πρωτότυπα όσων ιδιωτικών εγγράφων φέρουν θεώρηση από υπηρεσίες και φορείς της περ. α'. Υποβάλλονται και γίνονται υποχρεωτικώς αποδεκτά ευκρινή φωτοαντίγραφα από αντίγραφα δημοσίων εγγράφων που έχουν εκδοθεί από αλλοδαπές αρχές ή αλλοδαπών ιδιωτικών εγγράφων και πάντως έχουν επικυρωθεί από δικηγόρο. Αντίγραφα των ανωτέρω επικυρώνονται και από δικηγόρους ή συμβολαιογράφους, σύμφωνα με τις διατάξεις που διέπουν την άσκηση των λειτουργημάτων τους.

Επίσης τα ημεδαπά ή αλλοδαπά ιδιωτικά έγγραφα, επιτρέπεται να γίνονται αποδεκτά και σε απλή φωτοτυπία, εφ' όσον συνυποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση στην οποία βεβαιώνεται η ακρίβειά τους.

3. Τα έγγραφα που έχουν συνταχθεί από το αρμόδιο εκκλησιαστικό όργανο κατά τους νόμιμους τύπους αποτελούν πλήρη απόδειξη για όσα βεβαιώνονται στο κείμενό τους ότι ενήργησε ο συντάκτης τους ή ότι έγιναν ενώπιόν του και ως προς αυτά είναι δυνατή η ανταπόδειξη μόνο εάν τα έγγραφα αυτά προσβληθούν ως πλαστά.

4. Η χρονολογία των ιδιωτικών εγγράφων καθίσταται βέβαιη για τις εκκλησιαστικές αρχές, όταν αυτά θεωρηθούν από συμβολαιογράφο ή από άλλον αρμόδιο κατά τον νόμο δημόσιο, δημοτικό ή εκκλησιαστικό υπάλληλο ή κρατικό ή θρησκευτικό λειτουργό. Αλλιώς, ως βέβαιη χρονολογία τους θεωρείται εκείνη του θανάτου ενός από τους υπογράψαντες τα έγγραφα ή η χρονολογία εγγράφου εκκλησιαστικής αρχής ή κρατικής ή άλλης δημόσιας αρχής, στο οποίο μνημονεύεται κατά τα ουσιώδη μέρη το περιεχόμενό τους ή εκείνη της επελεύσεως γεγονότος, που καθιστά κατ' ανάλογο τρόπο αναμφισβήτητη την χρονολογία τους.

Άρθρο 12

Τήρηση πρωτοκόλλου υπηρεσίας - Χορήγηση βεβαιώσεως για την καταχώριση εγγράφου

Κάθε έγγραφο που περιέχεται σε εκκλησιαστικό Ν.Π.Δ.Δ. με οποιονδήποτε τρόπο, εφ' όσον υποβάλλεται αρμοδίως σε αυτό κατά τις ανωτέρω διατάξεις, καταχωρίζεται στο πρωτόκολλο εισερχομένων με ημερομηνία καταχώρισεως, κατ' αύξοντα αριθμό, με μνεία του συντάκτη, του θέματος στο οποίο αναφέρεται και του οργάνου προς το οποίο απευθύνεται. Η υπηρεσία οφείλει να χορηγεί βεβαίωση καταχώρισεως του εγγράφου, εφ' όσον της ζητηθεί. Η παραλαβή ή διαβίβαση ή απάντηση επί εγγράφου από την εκκλησιαστική αρχή δεν συνιστά εκ μέρους της αποδοχή του περιεχομένου του εγγράφου ή του τίτλου ή επωνυμίας υπό τους οποίους υπογράφεται το έγγραφο.

Δεύτερο Κεφάλαιο

Συλλογικά όργανα

Άρθρο 13

Συγκρότηση

1. Για την νόμιμη συγκρότηση εκκλησιαστικού συλλογικού οργάνου απαιτείται ο ορισμός, με πράξη, όλων των μελών, που προβλέπει ο νόμος ή ο σχετικός Κανονισμός. Ο ορισμός αναπληρωματικών μελών δεν είναι υποχρεωτικός, εκτός εάν άλλως προβλέπεται. Αν ορισμένα μέλη εκλέγονται ή υποδεικνύονται από τρίτους και τα μέλη αυτά δεν έχουν ακόμη εκλεγεί ή υποδειχθεί από τα αρμόδια όργανα, η συγκρότηση είναι νόμιμη, αν έχει εγκαίρως ζητηθεί εγγράφως η εκλογή ή η υπόδειξή τους και τα υπόλοιπα μέλη επαρκούν, ώστε να υπάρχει απαρτία.

2. Τα συλλογικά όργανα, αν στον νόμο ή σε κανονιστική πράξη δεν ορίζεται διαφορετικά, συγκροτούνται από τρία (3) τουλάχιστον μέλη.

3. Ο πρόεδρος και, όπου απαιτείται, ο γραμματεύς του συλλογικού οργάνου ορίζονται με την πράξη συγκροτήσεώς του. Αν το συλλογικό όργανο συγκροτείται αποκλειστικώς από αιρετά μέλη, ο πρόεδρος, ο γραμματέας και τα λοιπά μέλη, στα οποία ανατίθεται συγκεκριμένο αξίωμα, μαζί με τους αναπληρωματικούς τους, εκλέγονται με μυστική ψηφοφορία μεταξύ των μελών του εκκλησιαστικού συλλογικού οργάνου.

4. Η τυχόν κατά παράνομο τρόπο κτήση της ιδιότητας υπό την οποία κάποιος ορίζεται μέλος εκκλησιαστικού συλλογικού οργάνου δεν επηρεάζει την νομιμότητα της συγκροτήσεως του οργάνου.

5. Το εκκλησιαστικό συλλογικό όργανο δύναται να λειτουργήσει, όχι όμως πέραν του τετραμήνου, αν κάποια από τα μέλη του εκλείψουν ή αποχωρήσουν για οποιονδήποτε λόγο ή απολέσουν την ιδιότητα, βάσει της οποίας ορίστηκαν, εφ' όσον κατά τις συνεδριάσεις του τα λοιπά μέλη επαρκούν, ώστε να υπάρχει απαρτία.

6. Η αντικατάσταση διορισθέντος προέδρου ή μέλους συλλογικού οργάνου πριν από την λήξη της θητείας του είναι δυνατή για λόγο αναγόμενο στην άσκηση των καθηκόντων του, ο οποίος και πρέπει να βεβαιώνεται στην σχετική πράξη. Το συλλογικό όργανο διατηρεί την αρμοδιότητά του μετά την λήξη της προβλεπόμενης θητείας

του και μέχρι να οριστεί η συγκρότησή του με νεώτερη πράξη.

Άρθρο 14

Σύνθεση - Συνεδριάσεις - Λειτουργία

1. Το εκκλησιαστικό συλλογικό όργανο συνεδριάζει νομίμως, όταν στην σύνθεσή του μετέχουν ως τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη περισσότερα από τα μισά των διορισμένων μελών (απαρτία). Η απαρτία πρέπει να υπάρχει καθ' όλη την διάρκεια της συνεδρίασης. Αν κατά την πρώτη συνεδρίαση διαπιστωθεί έλλειψη απαρτίας, το όργανο καλείται εκ νέου σε συνεδρίαση, η οποία πραγματοποιείται το νωρίτερο σε είκοσι τέσσερις (24) ώρες, στον ίδιο τόπο και με την ίδια ημερήσια διάταξη. Κατά την συνεδρίαση αυτή, υπάρχει απαρτία, αν μετέχουν στην σύνθεση τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη που παριστούν τουλάχιστον το ένα τρίτο (1/3) του συνόλου των διορισμένων τακτικών μελών του και εν πάση περιπτώσει όχι λιγότερα των τριών (3) τακτικών ή αναπληρωματικών μελών. Στα τριμελή συλλογικά όργανα, για την ύπαρξη απαρτίας, απαιτείται η παρουσία και των τριών (3) τακτικών ή αναπληρωματικών μελών.

2. Ο πρόεδρος καθορίζει την ημέρα, την ώρα και τον τόπο των συνεδριάσεων και καλεί τα τακτικά και τα αναπληρωματικά μέλη να συμμετάσχουν. Η πρόσκληση γνωστοποιείται, από τον γραμματέα, στα μέλη του συλλογικού οργάνου τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) ώρες πριν από την συνεδρίαση, επιτρέπεται δε να γίνει και με τηλεφώνημα, τηλεγράφημα, τηλεομοιοτυπία, μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο, εφ' όσον το γεγονός τούτο αναγράφεται στο πρακτικό της συνεδρίασης και αναφέρει το εκκλησιαστικό όργανο, που προέβη στην πρόσκληση. Η προθεσμία αυτή είναι δυνατόν, σε περίπτωση κατεπείγοντος, να συντομευθεί. Πρόσκληση των μελών του εκκλησιαστικού συλλογικού οργάνου δεν απαιτείται, όταν οι συνεδριάσεις γίνονται σε ημερομηνίες τακτές, που ορίζονται σε απόφασή του. Πρόσκληση δεν απαιτείται, επίσης, όταν μέλος έχει δηλώσει, πριν από την συνεδρίαση, κώλυμα συμμετοχής του σε αυτήν ή όταν το κώλυμα τούτο είναι γνωστό στον πρόεδρο του εκκλησιαστικού συλλογικού οργάνου.

3. Τα αναπληρωματικά μέλη καλούνται προς αναπλήρωση απόντων ή κωλυομένων μελών της ίδιας κατηγορίας, εκτός αν ο ορισμός τους δεν έχει γίνει κατά τέτοια αντιστοιχία.

4. Αν κατά την συνεδρίαση απουσιάσει τακτικό μέλος, το οποίο δεν είχε προσκληθεί, η συνεδρίαση είναι μη νόμιμη και το ίδιο ισχύει ακόμη και αν, αντ' αυτού, είχε μετάσχει το αντίστοιχο αναπληρωματικό μέλος. Αν υπήρξαν πλημμέλειες ως προς την κλήτευση μέλους, το εκκλησιαστικό συλλογικό όργανο συνεδριάζει νομίμως, εάν το συγκεκριμένο μέλος είναι παρόν και δεν αντιλέγει για την πραγματοποίηση της συνεδρίασης.

5. Η νομιμότητα της συνθέσεως του εκκλησιαστικού συλλογικού οργάνου δεν επηρεάζεται από την τυχόν εναλλαγή των μετεχόντων μελών σε διαδοχικές συνεδριάσεις.

6. Μέλη εκκλησιαστικού συλλογικού οργάνου, τα οποία είναι σύζυγοι ή συνδέονται μεταξύ τους με συγ-

γένεια, επιτρέπεται να μετάσχουν στην ίδια συνεδρίαση, εκτός εάν αποκλείεται από ειδική διάταξη.

7. Η σύγκληση του συλλογικού οργάνου σε συνεδρίαση είναι υποχρεωτική αν το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνόλου των τακτικών μελών του το ζητήσει εγγράφως από τον πρόεδρο, προσδιορίζοντας και το προς συζήτηση θέμα.

8. Η ημερήσια διάταξη συντάσσεται από τον πρόεδρο του συλλογικού οργάνου.

9. Αντικείμενο της συνεδρίασης είναι μόνο τα θέματα που περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη. Κατ' εξαίρεση, μπορούν να συζητηθούν και θέματα, που δεν περιλαμβάνονται στην ημερήσια διάταξη, αν τα τακτικά μέλη συμφωνούν για την συζήτησή τους.

10. Οι συνεδριάσεις, αν στον νόμο ή σε Κανονισμό δεν ορίζεται διαφορετικά, είναι μυστικές. Η κατά την συζήτηση παρουσία άλλων προσώπων, πλην των μελών και του γραμματέως ή των τυχόν ειδικώς οριζόμενων στον νόμο ή σε κανονιστική πράξη προσώπων, δεν επιτρέπεται. Το εκκλησιαστικό συλλογικό όργανο πάντως δύναται να καλέσει προς παροχή πληροφοριών ή προσαγωγή στοιχείων υπηρεσιακά ή άλλα πρόσωπα, τα οποία και αποχωρούν πριν από την έναρξη της ψηφοφορίας για την λήψη αποφάσεως.

11. Ο πρόεδρος κηρύσσει την έναρξη και την λήξη των συνεδριάσεων, διευθύνει τις εργασίες και φροντίζει για την εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας και την εύρυθμη λειτουργία του εκκλησιαστικού συλλογικού οργάνου.

12. Τα συλλογικά όργανα είναι δυνατό να συνεδριάζουν και με την χρήση ηλεκτρονικών μέσων (τηλεδιάσκεψη) ως προς όλα ή ορισμένα εκ των μελών τους, γεγονός που βεβαιώνεται στο πρακτικό της συνεδρίας.

Άρθρο 15

Αποφάσεις

1. Οι αποφάσεις των εκκλησιαστικών συλλογικών οργάνων, αν ο νόμος ή ο Κανονισμός δεν ορίζει διαφορετικά, λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών. Αν δεν καθίσταται δυνατός ο σχηματισμός της πλειοψηφίας αυτής, η ψηφοφορία επαναλαμβάνεται ωστόσο σχηματίζεται απόλυτη πλειοψηφία με την υποχρεωτική προσχώρηση κάθε φορά εκείνου ή εκείνων που διατυπώνουν την ασθενέστερη γνώμη σε μία από τις επικρατέστερες γνώμες. Σε κάθε περίπτωση, αν υπάρξει ισοψηφία, υπερισχύει η ψήφος του προέδρου, εκτός αν η ψηφοφορία είναι μυστική, οπότε αυτή επαναλαμβάνεται για μία ακόμη φορά, η τυχόν δε νέα ισοψηφία ισοδυναμεί με απόρριψη. Το μέλος, που απέχει από την ψηφοφορία ή δίδει λευκή ψήφο, θεωρείται παρόν.

2. Αν η συζήτηση της υποθέσεως διαρκεί περισσότερες από μία συνεδριάσεις, η απόφαση λαμβάνεται από τα μέλη, που μετέχουν στην τελευταία συνεδρίαση, αφού, προηγουμένως, τα μέλη που δεν μετείχαν στις προηγούμενες συνεδριάσεις ενημερωθούν πλήρως ως προς τα ουσιώδη σημεία των κατ' αυτές συζητήσεων. Η ενημέρωση πρέπει να προκύπτει από δήλωση των μελών αυτών, η οποία και καταχωρίζεται στα πρακτικά.

3. Η ψηφοφορία είναι φανερή, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τον νόμο.

4. Για έκαστη συνεδρίαση του εκκλησιαστικού συλλογικού οργάνου συντάσσεται το οικείο πρακτικό, στο οποίο μνημονεύονται, ιδίως, τα ονόματα και η ιδιότητα των παρισταμένων μελών, ο τόπος και ο χρόνος της συνεδρίασης, τα θέματα που συζητήθηκαν με συνοπτική αναφορά στο περιεχόμενό τους και οι αποφάσεις, που λήφθηκαν.

5. Στο πρακτικό καταχωρίζονται οι γνώμες των μελών που μειοψήφησαν, εάν το ζητήσουν, και σε περίπτωση φανεράς ψηφοφορίας και τα ονόματα τούτων.

6. Το πρακτικό συντάσσεται ανά συνεδρίαση από τον γραμματέα και επικυρώνεται από τον πρόεδρο.

7. Η υπογραφή του προέδρου ή του αναπληρωτή του αρκεί για την νόμιμη υπόσταση κάθε πράξεως του εκκλησιαστικού συλλογικού οργάνου, εκτός εάν άλλως ορίζεται από ειδικές διατάξεις.

Τρίτο Κεφάλαιο Διοικητική πράξη

Άρθρο 16 Περιεχόμενο και τύπος

1. Η διοικητική πράξη είναι έγγραφη, αναφέρει την εκδούσα εκκλησιαστική αρχή, φέρει δε χρονολογία καθώς και υπογραφή του αρμοδίου εκκλησιαστικού οργάνου. Στην ατομική διοικητική πράξη ή σε συνοδευτικό έγγραφο κοινοποιήσεώς της αναφέρεται η τυχόν δυνατότητα ασκήσεως ενδικοφανούς προσφυγής, γίνεται δε μνεία του αρμοδίου για την εξέτασή της οργάνου, της προθεσμίας, καθώς και των συνεπειών παραλείψεως της ασκήσεώς της. Προσφυγή, που ασκείται σύμφωνα με τις προαναφερόμενες πληροφορίες της εκκλησιαστικής αρχής, δεν μπορεί να παραγάγει δυσμενείς συνέπειες σε βάρος του προσφεύγοντος. Η παράλειψη αναφοράς των εφαρμοζομένων διατάξεων ή κανόνων, καθώς και των στοιχείων του δευτέρου εδαφίου, δεν επάγεται ακυρότητα της πράξεως.

2. Η ατομική διοικητική πράξη δύναται, κατ' εξαίρεση, να είναι προφορική, εφ' όσον αυτό είναι αναγκαίο προς επίτευξη του επιδιωκόμενου με αυτήν σκοπού. Προς τούτο, επιτρέπεται και η χρήση συντομογραφιών ή συμβόλων, εφ' όσον οι αποδέκτες της πράξεως έχουν τη δυνατότητα να κατανοήσουν το περιεχόμενό της.

Άρθρο 17 Αιτιολογία

1. Η δυσμενής ατομική διοικητική πράξη πρέπει να συνοδεύεται από αιτιολογία, η οποία να περιλαμβάνει την διαπίστωση της συνδρομής των κατά νόμο προϋποθέσεων για την έκδοσή της.

2. Η αιτιολογία πρέπει να προκύπτει είτε από το σώμα της πράξεως είτε από τα στοιχεία του φακέλου, εκτός αν προβλέπεται ρητώς στον νόμο ότι πρέπει να περιέχεται στο σώμα της πράξεως.

3. Όταν η διοικητική πράξη εκδίδεται αυτεπαγγέλτως, τα αποδεικτικά στοιχεία συγκεντρώνονται με πρωτοβουλία του αρμοδίου για την έκδοσή της οργάνου. Όταν την έκδοση της διοικητικής πράξεως αιτήθηκε ο ενδιαφερόμενος, αυτός οφείλει να υποβάλει τα δικαιολογητικά που καθορίζουν οι σχετικές διατάξεις, εκτός αν τα στοιχεία

αυτά τηρούνται στην αρμόδια για την έκδοση της πράξεως εκκλησιαστική αρχή.

Άρθρο 18 Δημοσίευση

1. Η ατομική διοικητική πράξη τελειούται με την υπογραφή και την χρονολόγησή της, ή την δημοσίευσή της, μόνο εάν είναι δημοσιευτέα κατά νόμο ή Κανονισμό. Η κανονιστική διοικητική πράξη τελειούται με την δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή την κατ' άλλο προβλεπόμενο ειδικό τρόπο δημοσίευσή της.

2. Στην περίπτωση της δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ως ημερομηνία δημοσίευσής της λαμβάνεται η αναγραφόμενη στο σχετικό φύλλο της Εφημερίδας, υπό την προϋπόθεση ότι κατά την ημερομηνία αυτή είναι δυνατή η χορήγηση, σε κάθε ενδιαφερόμενο, αντιτύπου του φύλλου ή θεωρημένου φωτοαντιγράφου του οικείου δοκιμίου.

3. Οι κανονιστικές πράξεις των εκκλησιαστικών οργάνων δημοσιεύονται και στο επίσημο Δελτίο της Εκκλησίας της Ελλάδος «Εκκλησία» (περ. ια της παρ. 1 του άρθρου 9 του ν. 590/1977) ή αναρτώνται ολόκληρες (τοιχοκολλούνται) επί εξήντα (60) ημέρες στην έδρα του οικείου εκκλησιαστικού Ν.Π.Δ.Δ. ή δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του οικείου Ν.Π.Δ.Δ., εκτός αν άλλες διατάξεις καθορίζουν ειδικότερο τρόπο για την δημοσίευσή τους. Σε περίπτωση τοιχοκολλήσεως, συντάσσεται σχετικό ταυθήμερο πρακτικό - βεβαίωση αναρτήσεως, που υπογράφεται από το εκκλησιαστικό όργανο, που προέβη στην ανάρτηση της πράξεως. Η τήρηση των δημοσιεύσεων της παρούσας παραγράφου δεν επιδρά στην νόμιμη υπόσταση της πράξεως, εκτός αν άλλως ορίζεται από ειδικές διατάξεις.

4. Αν το κείμενο που δημοσιεύθηκε έχει σφάλματα (λ.χ. γραφικά ή λογιστικά) επιτρέπεται η δημοσίευση διορθώσεώς του που έχει αναδρομικό χαρακτήρα και περιορίζεται στην αποκατάσταση αποκλειστικώς των σφαλμάτων αυτών.

Άρθρο 19 Κοινοποίηση

1. Η ατομική διοικητική πράξη και κάθε άλλο επιδοτέο από εκκλησιαστική αρχή έγγραφο παραδίδεται επί αποδείξει ή αποστέλλεται στο πρόσωπο, στο οποίο αφορά μέσω ταχυδρομείου ή κοινοποιείται μέσω δικαστικού επιμελητή ή κληρικού ή εκκλησιαστικού υπαλλήλου ή, εφ' όσον λάβουν εντολή από τον προϊστάμενό τους, από αστυνομικά όργανα ή υπαλλήλους του Δημοσίου Τομέα, μέσα στα όρια των εδαφικών τους περιφερειών. Η αποστολή από εκκλησιαστικό Ν.Π.Δ.Δ. στον ενδιαφερόμενο εγγράφου με χρήση τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας, το οποίο έχει εκδοθεί μετά από αίτησή του ενδιαφερομένου, επέχει θέση κοινοποιήσεως. Διατάξεις για ηλεκτρονική επίδοση εγγράφων που ισχύουν για τους φορείς του Δημοσίου Τομέως εφαρμόζονται και από τις εκκλησιαστικές αρχές.

2. Η κοινοποίηση επιτρέπεται οπουδήποτε και οποτεδήποτε βρεθεί το προς ον η επίδοση πρόσωπο, ακόμα και σε ημέρα αργίας. Επίδοση δύναται να διενεργηθεί

κατά την διάρκεια της νύκτας, η οποία θεωρείται ότι δι-
αρκεί από τις επτά (7) το βράδυ ως τις επτά (7) το πρωί,
εάν συναινεί ο παραλήπτης, οπότε η συναίνεσή του πρέ-
πει να μνημονεύεται στην έκθεση επιδόσεως.

3. Σε περίπτωση αρνήσεως παραλαβής, το όργανο της
επιδόσεως βεβαιώνει την άρνηση στην έκθεση. Επίδο-
ση σε χώρους λατρείας κατά τις ώρες των ακολουθιών,
μυστηρίων και εν γένει τελουμένων από κληρικούς ιερο-
πραξιών εντός του χώρου λατρείας, καθώς και εντός της
αίθουσας συνεδριάσεων των συλλογικών οργάνων των
εκκλησιαστικών Ν.Π.Δ.Δ., ενόσω αυτά συνεδριάζουν,
είναι άκυρη ακόμη και αν συναινεί ο παραλήπτης.

4. Σε περίπτωση πλειόνων νόμιμων αντιπροσώπων,
εκπροσώπων, δικαστικών πληρεξούσιων ή αντικλήτων
του παραλήπτη, αρκεί η επίδοση σε έναν από αυτούς,
ακόμη και όταν, από τον νόμο, το καταστατικό ή την πρά-
ξη διορισμού τους, προβλέπεται ότι αυτοί ενεργούν από
κοινού.

5. Οι επιδόσεις προς τα εκκλησιαστικά Ν.Π.Δ.Δ. γίνον-
ται προς α) τους νόμιμους εκπροσώπους τους είτε β) εκ-
κλησιαστικούς υπάλληλους που έχουν εξουσιοδοτηθεί
από τον νόμιμο εκπρόσωπο του εκκλησιαστικού Ν.Π.Δ.Δ.
για την παραλαβή εγγράφων είτε γ) σε υπηρετούντες
κληρικούς ή μέλη Εκκλησιαστικού Συμβουλίου όσον
αφορά τις Ενορίες είτε δ) μέλη Ηγουμενοσυμβουλίου ή
άλλου συλλογικού οργάνου διοικήσεως Μονής εγκατα-
βιούντες μοναχούς ή διαμένοντες δοκίμους μοναχούς
όσον αφορά τις Ιερές Μονές είτε ε) στους δικαστικούς
τους πληρεξούσιους (αντικλήτους). Τα παραπάνω πρό-
σωπα δεν είναι υποχρεωμένα να παραλαμβάνουν ως
εκπρόσωποι των εκκλησιαστικών Ν.Π.Δ.Δ. έγγραφα που
τους επιδίδονται εκτός της έδρας του οικείου Ν.Π.Δ.Δ. ή,
εάν πρόκειται για Ν.Π.Δ.Δ. με καθορισμένο ωράριο υπη-
ρεσιακής λειτουργίας, σε μη εργάσιμες ημέρες και ώρες.

6. α. Οι επιδόσεις προς ιδιώτες διενεργούνται στην
κατοικία ή στον χώρο εργασίας τους, κατά περίπτωση,
προσωπικώς στους ίδιους ή στους νόμιμους αντιπροσώ-
πους ή στους εκπροσώπους ή στους δικαστικούς πλη-
ρεξούσιους ή στους αντικλήτους τους, σύμφωνα με τα
οριζόμενα στις ειδικότερες αντίστοιχες διατάξεις.

β. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κα-
νονισμού, νοείται ως κατοικία, η οικία, το διαμέρισμα, το
Επισκοπείο ή μητροπολιτικό οίκημα για τον Μητροπολί-
τη, η Ιερά Μονή ή το Ησυχαστήριο για τον εγγεγραμμένο
ή δόκιμο μοναχό και γενικώς ο στεγασμένος χώρος που
προορίζεται για διημέρευση και διανυκτέρευση, ενώ, ως
χώρος εργασίας, νοείται ο χώρος υπηρεσιακής απασχο-
λήσεως ή διακονίας ή παροχής εργασίας ή ασκήσεως
επαγγελματικής δραστηριότητας. Η τυχόν προσωρινή
μη χρήση των χώρων αυτών για τον σκοπό που προο-
ρίζονται δεν ασκεί επιρροή στο κύρος της επιδόσεως.

γ. Αν τα πρόσωπα αυτά απουσιάζουν από την κατοι-
κία τους, το έγγραφο παραδίδεται στον σύνοικο ή σε
οποιοδήποτε από τους συγγενείς, εάν τα πρόσωπα αυτά
συνοικούν μαζί τους και, σε περίπτωση μη ανευρέσεως
κανενός από τα παραπάνω πρόσωπα, σε οποιονδήποτε
από τους λοιπούς συνοίκους. Σύνοικοι θεωρούνται και
τα μέλη και οι δόκιμοι μοναχοί των μοναστικών Αδελφο-
τήτων, οι θυρωροί των κτιρίων, καθώς και οι προϊστάμε-

νοι γηροκομείων ή οικοτροφείων ή στέγης φιλοξενίας ή
ξενώνα ή ξενοδοχείων ή άλλων όμοιων οργανωμένων
χώρων διαμονής.

δ. Αν ο παραλήπτης απουσιάζει από τον χώρο εργασί-
ας του, το έγγραφο παραδίδεται σε συνεργάτη ή υπάλ-
ληλο, που εργάζεται στον ίδιο χώρο ή εάν ο παραλήπτης
είναι κληρικός ή εκκλησιαστικός υπάλληλος το έγγραφο
παραδίδεται στην προϊσταμένη του αρχή ή σε άλλο κλη-
ρικό ή εργαζόμενο, που υπηρετεί στον ίδιο Ναό. Αν ο
παραλήπτης είναι εκκλησιαστικός υπάλληλος ή κληρικός
ή δημόσιος υπάλληλος ή υπάλληλος κρατικών Ν.Π.Δ.Δ.
ή Ο.Τ.Α., σε περίπτωση απουσίας του το έγγραφο επιδί-
δεται στην προϊσταμένη του αρχή ή στον προϊστάμενο
της υπηρεσίας, όπου ο παραλήπτης εργάζεται.

7. Ειδικώς, η επίδοση:

α) αν οι παραλήπτες νοσηλεύονται σε νοσοκομείο ή
κρατούνται σε φυλακή, γίνεται με παράδοση του επι-
δοτέου εγγράφου στον διοικητή ή διευθυντή ή προϊ-
στάμενο κλινικής του νοσοκομείου ή της φυλακής εφ'
όσον, σύμφωνα με βεβαίωση του ανωτέρω οργάνου του
νοσοκομείου ή της φυλακής, η οποία και μνημονεύεται
στην έκθεση επιδόσεως, η επικοινωνία μαζί τους δεν
είναι δυνατή,

β) αν πρόκειται για αξιωματικούς, υπαξιωματικούς,
οπλίτες ή όργανα των ενόπλων δυνάμεων, των σωμάτων
ασφαλείας ή του λιμενικού ή πυροσβεστικού σώματος,
γίνεται με παράδοση του επιδοτέου εγγράφου στον δι-
οικητή της μονάδας ή στον προϊστάμενο της υπηρεσίας
τους εφ' όσον, σύμφωνα με βεβαίωση του παραπάνω
οργάνου της υπηρεσίας, η οποία και μνημονεύεται στην
έκθεση επιδόσεως, η επίδοση στους ίδιους δεν είναι δυ-
νατή, ενώ

γ) αν πρόκειται για πρόσωπα που ανήκουν στην υπη-
ρεσία φάρων, φανών, σηματοφόρων ή υπηρετούν σε
εμπορικό πλοίο που βρίσκεται σε ελληνικό λιμένα, γί-
νεται με παράδοση του επιδοτέου εγγράφου στον κατά
τόπο αρμόδιο λιμενάρχη, εφ' όσον, σύμφωνα με βεβαί-
ωση του παραπάνω οργάνου του λιμεναρχείου, η οποία
και μνημονεύεται στην έκθεση επιδόσεως, η επίδοση
στους ίδιους δεν είναι δυνατή,

δ) σε μοναχούς ή δοκίμους μοναχούς, γίνεται με παρά-
δοση του εγγράφου στον Ηγούμενο ή Ηγουμενέοντα
ή πρόεδρο άλλου συλλογικού οργάνου διοικήσεως της
Ιεράς Μονής ή Ιερού Ησυχαστηρίου, όπου έχουν εγγρα-
φεί ή διαμένουν, εφ' όσον, σύμφωνα με βεβαίωση των
ανωτέρω οργάνων, η οποία και μνημονεύεται στην έκθε-
ση επιδόσεως, η επίδοση στους ίδιους δεν είναι δυνατή.

Οι διατάξεις των ανωτέρω περ. β' και γ' της προηγου-
μένης παραγράφου δεν εφαρμόζονται αν τα πρόσωπα τα
οποία αφορά η επίδοση τελούν σε άδεια, διαθεσιμότητα
ή αργία. Τα τρίτα πρόσωπα στα οποία παραδίδεται κατά
τις προηγούμενες περιπτώσεις το έγγραφο οφείλουν
να το παραδώσουν αμελλητί στον προς τον η επίδοση.

8. Αν η διεύθυνση της κατοικίας και του χώρου ερ-
γασίας του προς ον η επίδοση, του νόμιμου αντιπρο-
σώπου και του δικαστικού πληρεξουσίου του, η οποία
έχει δηλωθεί, βρίσκεται στην αλλοδαπή, η επίδοση προς
αυτούς, αν δεν υπάρχει αντίκλητος, γίνεται με παράδοση
του επιδοτέου εγγράφου στον Υπουργό Εξωτερικών ή
στον εξουσιοδοτημένο από αυτόν υπάλληλο ή σε περι-

πτωση επιδόσεως σε κληρικό ή μοναχό προς τον επιχώριο Μητροπολίτη, ο οποίος οφείλει να το παραδώσει, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, σε εκείνον που αφορά η επίδοση, με έγγραφη απόδειξη, την οποία και υποχρεούται να διαβιβάσει στην επιδίδουσα εκκλησιαστική αρχή.

9. Αν ο προς ον η επίδοση είναι, κατά τον χρόνο της επιδόσεως, άγνωστης διαμονής, τότε αυτή γίνεται, όταν δεν υπάρχει αντίκλητος, στον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας της τελευταίας γνωστής κατοικίας ή διαμονής του, ενώ, αν δεν υπάρχει γνωστή κατοικία ή διαμονή, στον δήμαρχο ή τον πρόεδρο της κοινότητας της έδρας της αρχής που εξέδωσε την πράξη. Εάν πρόκειται για κληρικό ή μοναχό ή εκκλησιαστικό υπάλληλο ή εργαζόμενο σε Ενορία ή ανωτέρω επίδοση γίνεται αντίστοιχα στον Μητροπολίτη της Μητροπόλεως στην οποία υπάγεται ή υπηρετούσε ή στον Ηγούμενο ή πρόεδρο συλλογικού οργάνου διοικήσεως της Μονής ή Ησυχαστηρίου όπου παραμένει εγγεγραμμένος ή είχε την τελευταία γνωστή διαμονή του ή στον προϊστάμενο του Ιερού Ναού, στον οποίον υπηρετούσε, κατά περίπτωση.

10. Η επίδοση γίνεται με θυροκόλληση:

α) αν το προς ον η επίδοση πρόσωπο δεν βρίσκεται στην κατοικία ή χώρο της εργασίας του ή αρνείται την παραλαβή του ή την υπογραφή της εκθέσεως επιδόσεως ή δεν μπορεί να υπογράψει την έκθεση επιδόσεως ή

β) αν τα υπηρεσιακά ή εκκλησιαστικά όργανα ή οι σύνοικοι, στους οποίους παραδίδεται το έγγραφο κατά τις ανωτέρω παραγράφους αρνούνται την παραλαβή ή την υπογραφή της εκθέσεως επιδόσεως.

11. Η θυροκόλληση συνίσταται στην επικόλληση του επιδοτέου εγγράφου εντός σφραγισμένου και αδιαφανούς φακέλου, επί του οποίου αναγράφονται μόνο τα στοιχεία της επιδίδουσας υπηρεσίας και του προς ον κοινοποίηση προσώπου από μέρους του οργάνου της επιδόσεως, με την παρουσία ενός μάρτυρα, στην θύρα της κατοικίας ή του χώρου εργασίας ή Ιεράς Μονής ή Ιερού Ησυχαστηρίου ή Ενορίας ή καταστήματος της υπηρεσίας όπου κατοικεί ή διαμένει ή είναι εγγεγραμμένο ή απασχολείται, κατά περίπτωση, το προς ον η επίδοση πρόσωπο.

12. Για κάθε επίδοση, το όργανο που την διενεργεί συντάσσει έκθεση, που μνημονεύει τον τόπο και τον χρόνο που διενεργήθηκε η επίδοση, το ονοματεπώνυμο και την ιδιότητα του οργάνου που διενέργησε την επίδοση, ονοματεπώνυμο του προσώπου στο οποίο παραδόθηκε το έγγραφο και την ιδιότητα με την οποία το παρέλαβε, καθώς και εκείνων που τυχόν συνέπραξαν ή παραστάθηκαν κατά την διενέργεια της επιδόσεως, τους λόγους που προκάλεσαν την τυχόν θυροκόλληση. Αν ο τόπος ή ο χρόνος συντάξεως της εκθέσεως επιδόσεως διαφέρει από εκείνον της διενέργειας της επιδόσεως, γίνεται σχετικώς μνεία στην έκθεση. Η έκθεση, αφού αναγνωσθεί, υπογράφεται από τον συντάκτη της, από τον παραλήπτη της επιδόσεως και τα τυχόν πρόσωπα που συνέπραξαν ή παραστάθηκαν κατά την διενέργειά της (π.χ. σε περίπτωση θυροκολλήσεως και από τον μάρτυρα). Η τυχόν άρνηση ή αδυναμία υπογραφής μνημονεύεται ρητώς. Το όργανο της επιδόσεως οφείλει να σημειώνει επί του κοινοποιουμένου εγγράφου και να βεβαιώνει την ημέρα και την ακριβή ώρα της παραδόσεως ή της

θυροκολλήσεως. Σε περίπτωση διαφοράς ανάμεσα στην έκθεση και στην σημείωση επί του κοινοποιηθέντος ή θυροκολληθέντος εγγράφου, επικρατεί η ημέρα και ώρα που μνημονεύονται στην έκθεση. Η επίδοση συντελείται, κατά περίπτωση, από τον χρόνο της παραδόσεως ή της θυροκολλήσεως του επιδοτέου εγγράφου, ο οποίος και προκύπτει από την έκθεση.

13. Φυσικό πρόσωπο, που δεν έχει το ίδιο ή ο νόμιμος αντιπρόσωπος ή ο εκπρόσωπος ή ο δικαστικός πληρεξούσιός του την κατοικία ή τον χώρο εργασίας του στην εδαφική περιφέρεια της εκκλησιαστικής αρχής, δύναται να διορίζει ως αντίκλητο πρόσωπο που έχει την κατοικία ή τον χώρο της εργασίας του στην έδρα της εκκλησιαστικής αρχής. Την δυνατότητα αυτή έχει και σε κάθε άλλη περίπτωση. Ο διορισμός γίνεται με την αίτηση, που απευθύνεται στην εκκλησιαστική αρχή για την έκδοση αποφάσεως της εκκλησιαστικής αρχής ή την χορήγηση στοιχείου, ή με αυτοτελές έγγραφο του ενδιαφερομένου. Όλες οι επιδόσεις επιτρέπεται να γίνουν στον αντίκλητο του παραλήπτη φυσικού προσώπου, ακόμη και όταν ο παραλήπτης κατοικεί ή εργάζεται στην έδρα της εκκλησιαστικής αρχής. Ως προς την διάρκεια της εξουσίας του αντικλήτου, την παραίτησή του ή την ανάκληση του διορισμού του, εφαρμόζονται αναλόγως οι αντίστοιχες διατάξεις του ν. 2717/1999, που αφορούν τους δικαστικούς πληρεξουσίου.

14. Κάθε μεταβολή στην δηλωθείσα διεύθυνση ή στην ιδιότητα των αιτούντων προσώπων ή των εκπροσώπων ή πληρεξουσίων ή αντικλήτων τους, προς τα οποία κοινοποιείται έγγραφο εκκλησιαστικής αρχής, η οποία επήλθε από την υποβολή της αιτήσεώς τους έως και την επίδοση του εγγράφου, πρέπει να γνωστοποιείται στην εκκλησιαστική αρχή. Αλλιώς, οι επιδόσεις γίνονται εγκύρως στην διεύθυνση που έχει δηλωθεί ή ωσάν να μην είχε επέλθει η μεταβολή.

Άρθρο 20

Γνώμη - Πρόταση

1. Όπου ο νόμος ή οι κανονιστικές ρυθμίσεις για την έκδοση διοικητικής πράξεως, προβλέπουν προηγούμενη γνώμη («απλή» ή «σύμφωνη») ή «πρόταση» άλλου εκκλησιαστικού οργάνου, η μεν «γνώμη» διατυπώνεται ύστερα από ερώτημα του εκκλησιαστικού οργάνου, που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα, η δε «πρόταση» υποβάλλεται με πρωτοβουλία του προτείνοντος εκκλησιαστικού οργάνου. Η «γνώμη» ή η «πρόταση» πρέπει να είναι έγγραφη, αιτιολογημένη και επίκαιρη κατά το περιεχόμενό της.

2. Το εκκλησιαστικό όργανο, που έχει την αποφασιστική αρμοδιότητα, δεν μπορεί να εκδώσει πράξη με περιεχόμενο διαφορετικό από αυτό της «σύμφωνης γνώμης» ή της «προτάσεως». Η μη αποδοχή της θετικής «σύμφωνης γνώμης» ή της «προτάσεως», καθώς και η απόκλιση από την απλή γνώμη, πρέπει να αιτιολογούνται.

3. Το αρμόδιο για την έκδοση διοικητικής πράξεως εκκλησιαστικό όργανο δύναται να ζητήσει την γνώμη άλλου εκκλησιαστικού οργάνου οικειοθελώς. Στην περίπτωση αυτή εφαρμόζονται όσα ισχύουν για την απλή «γνώμη».

4. Αν η απλή «γνώμη» δεν υποβληθεί μέσα στην προθεσμία, που έχει τυχόν ταχθεί προς τούτο από τον νόμο ή Κανονισμό ή από το αποφασίζον εκκλησιαστικό όργανο, ή, σε κάθε περίπτωση, μέσα σε εύλογο χρόνο, η διοικητική πράξη μπορεί να εκδοθεί και χωρίς αυτή.

Άρθρο 21 Ανάκληση

1. Αρμόδιο για την ανάκληση ατομικής διοικητικής πράξεως εκκλησιαστικό όργανο είναι εκείνο που την εξέδωσε ή το εκάστοτε αρμόδιο για την έκδοσή της.

2. Για την ανάκληση δεν είναι απαραίτητο να τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται για την έκδοση της πράξεως.

Τέταρτο Κεφάλαιο Διοικητικές προσφυγές - Αναφορές

Άρθρο 22 Αίτηση θεραπείας - Ιεραρχική προσφυγή

1. Αν από τις σχετικές διατάξεις δεν προβλέπεται η δυνατότητα ασκήσεως της, κατά το επόμενο άρθρο, ειδικής διοικητικής ή ενδικοφανούς προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των εννόμων συμφερόντων του, που προκαλείται από ατομική διοικητική πράξη δικαιούται πάντοτε και για οποιονδήποτε λόγο με αίτησή του να ζητήσει είτε την ανάκληση ή την τροποποίησή της από την εκκλησιαστική αρχή, η οποία εξέδωσε την πράξη (αίτηση θεραπείας) είτε την ακύρωσή της από την εκκλησιαστική αρχή, που προΐσταται εκείνης που εξέδωσε την πράξη ή ασκεί εποπτεία επ' αυτής (ιεραρχική προσφυγή).

2. Αν αρμόδια για την ανάκληση ή τροποποίηση ή την ακύρωση είναι άλλη εκκλησιαστική αρχή, η εκκλησιαστική αρχή, στην οποία κατατέθηκε η αίτηση θεραπείας ή η ιεραρχική προσφυγή, οφείλει να την διαβιβάσει στην αρμόδια αρχή μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες.

3. Αν η πράξη ακυρωθεί, η υπόθεση επανέρχεται στην εκκλησιαστική αρχή, που εξέδωσε την ακυρωθείσα πράξη, εκτός αν οι σχετικές διατάξεις προβλέπουν αρμοδιότητα της προϊσταμένης αρχής για την έκδοσή της.

Άρθρο 23 Ειδική διοικητική προσφυγή - Ενδικοφανής προσφυγή

1. Όπου προβλέπεται από ειδικές διατάξεις, ο ενδιαφερόμενος, για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των εννόμων συμφερόντων του, που προκαλείται από διοικητική πράξη, δικαιούται, με ειδική ή ενδικοφανή προσφυγή του, η οποία ασκείται ενώπιον του προβλεπόμενου από τις διατάξεις αυτές εκκλησιαστικού οργάνου και μέσα στην οριζόμενη από τις ίδιες προθεσμία, να ζητήσει, κατά περίπτωση, την ακύρωση ή την τροποποίηση της πράξεως.

2. Το εκκλησιαστικό όργανο, ανάλογα με την πρόβλεψη των σχετικών διατάξεων, είτε εξετάζει μόνο την νομιμότητα της πράξεως, οπότε δύναται να την ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει ή να απορρίψει την προσφυγή (ειδική διοικητική προσφυγή), είτε εξετάζει τόσο την νομιμότητα της πράξεως, όσο και την ουσία της υποθέσεως,

οπότε και δύναται να ακυρώσει εν όλω ή εν μέρει ή να τροποποιήσει την πράξη ή να απορρίψει την προσφυγή (ενδικοφανής προσφυγή). Το αρμόδιο όργανο οφείλει να γνωστοποιήσει στον προσφεύγοντα την απόφασή του μέσα στην προθεσμία που τυχόν τάσσουν οι σχετικές διατάξεις, αλλιώς το αργότερο μέσα σε τρεις (3) μήνες από την περιέλευση στο αρμόδιο για την κρίση της όργανο.

3. Αν αρμόδιο να αποφανθεί για την ειδική διοικητική ή την ενδικοφανή προσφυγή είναι άλλο εκκλησιαστικό όργανο, το αναρμόδιο όργανο, στο οποίο αυτή κατατέθηκε, οφείλει να την διαβιβάσει στο αρμόδιο όργανο το αργότερο μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες.

Άρθρο 24 Δυνατότητα αναστολής

Όταν ασκηθεί διοικητική προσφυγή, η αρμόδια για την εξέτασή της εκκλησιαστική αρχή δύναται, ύστερα από αίτηση του ενδιαφερομένου ή και αυτεπαγγέλτως, να αναστείλει την εκτέλεση της προσβληθείσας διοικητικής πράξεως, έως ότου αποφανθεί για την προσφυγή και, πάντως, όχι πέραν της προθεσμίας, που ορίζεται για την έκδοση της αποφάσεώς της.

Άρθρο 25 Δικαίωμα αναφοράς

Αν δεν είναι δυνατή κατά τις οικείες διατάξεις η άσκηση ειδικής ή ενδικοφανούς διοικητικής προσφυγής, ο ενδιαφερόμενος για την αποκατάσταση υλικής ή ηθικής βλάβης των έννομων συμφερόντων του, που προκαλείται από ενέργεια ή παράλειψη ενέργειας εκκλησιαστικής αρχής, δύναται, με αίτησή του προς την αρχή αυτή, να ζητήσει την επανόρθωση ή την ανατροπή της βλάβης. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται, και στην περίπτωση αυτή, όσα ορίζονται στο άρθρο 4.

Άρθρο 26 Διατάξεις ψηφιακής διακυβερνήσεως

1. Οι πράξεις, εκτελεστές και μη, των εκκλησιαστικών αρχών δύναται να συντάσσονται ηλεκτρονικώς, με προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα ή ηλεκτρονική υπογραφή ή ψηφιακή επικύρωση γνησιότητας υπογραφής, να αρχειοθετούνται και να πρωτοκολλούνται ηλεκτρονικώς και να διακινούνται ηλεκτρονικώς μεταξύ αυτών, των διοικητικών αρχών και ιδιωτών (φυσικών ή νομικών προσώπων). Επιτρέπεται η ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων με προηγμένη ηλεκτρονική σφραγίδα ή ηλεκτρονική υπογραφή ή ψηφιακή επικύρωση υπογραφής προς τις εκκλησιαστικές αρχές.

2. Οι εκάστοτε ισχύουσες για τους φορείς Γενικής Κυβερνήσεως και του Δημοσίου Τομέως νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις για την ψηφιακή διακυβέρνηση ως προς τα ζητήματα της προηγούμενης παραγράφου ισχύουν συμπληρωματικώς ως προς τα νομικά πρόσωπα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 27 Μεταβατικές διατάξεις - Ισχύς Κανονισμού

1. Ειδικές ή γενικές διατάξεις, που αφορούν διοικητικές διαδικασίες που εκτελούν τα εκκλησιαστικά νομικά

πρόσωπα και τις έννομες σχέσεις μεταξύ τους και με τρίτους και παραπέμπουν στον ν. 2690/1999 (Α' 45) ή στο π.δ. 28/2015 (Α' 34), νοούνται ότι παραπέμπουν στον παρόντα Κανονισμό για τα ίδια θέματα.

2. Από την έναρξη της ισχύος του Κανονισμού, αν σε αυτόν δεν ορίζεται διαφορετικά, καταργείται κάθε γενική διάταξη Κανονισμού, η οποία αναφέρεται σε θέμα ρυθμιζόμενο από αυτόν. Οι παραπομπές του παρόντος Κανονισμού σε νομοθετήματα και κανονιστικές πράξεις νοούνται όπως εκάστοτε ισχύουν.

3. Ειδικές διατάξεις σε νόμους ή Κανονισμούς, που προηγούνται ή έπονται του παρόντος Κανονισμού και κανονίζουν θέματα ρυθμιζόμενα από αυτόν, επικρατούν των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρο 28

1. Εκ των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού δεν προκαλείται δαπάνη εις βάρος του προϋπολογισμού

των νομικών προσώπων της παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 590/1977 (Α' 146), τα οποία αφορά.

2. Ο παρών Κανονισμός ισχύει από της δημοσίευσής του διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, δημοσιεύεται δε και διά του επίσημου δελτίου «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και στο επίσημο δελτίο της Εκκλησίας της Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Αθήναι, 6η Οκτωβρίου 2021

Ο Πρόεδρος

† Ο Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Ακριβές Αντίγραφον

Αθήναι, 4.5.2022

Ο Αρχιγραμματεύς

† Ο Ωρεών ΦΙΛΟΘΕΟΣ